

Ruszają prace związane z udrożnieniem Głównej Kluczowej Sztolni Dziedzicznej

Cel pierwszy: dojście do chodnika

Od słów do czynów! Proces połączenia sztolni dziedzicznej ze skansenem górniczym Królowa Luiza, który finalnie stworzy nowe szlaki turystyczne, rusza zgodnie z zapowiedziami. Bez wątpienia będzie to jedna z wizytówek Zabrze i zarazem perełka na szlaku zabytków techniki. Miasto na realizację projektu otrzymało z unijnej kasy 41,5 mln zł. Pierwsi, chętni przemierzyć kopalnia-korytarze, będą mogli zjechać do sztolni w 2013 roku.

Przetarg na realizację zadania wygrało Przedsiębiorstwo Budownictwa Przemysłowego SA z Gliwic. Firma wybuduje budynek obsługi turystycznej oraz wejście do sztolni oraz replikę wlotu do sztolni.

- Według zapewnień firmy, stanie się to w 272 dni. W ramach kontraktu zostanie również wybudowana stacja końcowa kolejki podziemnej - wyjaśnia **Bartłomiej Szewczyk**, pełniący obowiązki dyrektora Zabytkowej Kopalni Guido.

Udrożnienie szybu umożliwi przedostanie się do starego, podziemnego chodnika.

- Będziemy z niego korzystać budując łącznik między sztolnią a skansenem Królowa Luiza. Nie

Sztolnia będzie wizytówką Szlaku Zabytków Techniki

ma więc konieczności budowy nowego chodnika. Zatem, zaoszczędzimy - podkreśla Bartłomiej Szewczyk.

Ocalona od zapomnienia

Sztolnia pod względem histo-

rycznym, to miejsce wyjątkowe. Niegdyś była integralną częścią kopalni Królowa Luiza.

Żeby poznać jej dzieje trzeba cofnąć o 150 lat. Na tamte czasy, uruchomienie jej było gigantycznym przedsięwzięciem i jednocześnie wyzwaniem dla budowniczego fachu. Wraz z roz-

wojem technologii, gdy pojawiły się nowoczesne pompy i silniki, sztolnia nie była już użytkowana. Niewiele brakowało a została by zupełnie zapomniana. W 1953 roku, gdy rozebrano jej wylot, ślady po niej niemal zostały zatarte. Chyba jedynie miłośnicy historii miasta głowili się dlaczego przy ulicy Góra Św. Anny znajdują się

osobliwe, choć architektonicznie bogate kamienice z okazałymi ścianami frontowymi skierowanymi w stronę zarośniętego drzewami skweru. Ciekawość budziła także ich lokalizacja - ustawienie tyłem do ulicy Wolności. Przyczyną było właśnie umiejscowienie sztolni. Kanał spławny łączył jej wylot z hutą w Gliwicach, przebie-

Źródło: Materiały prasowe

gający właśnie w miejscu znajdującego się tam skweru.

Pięć godzin zwiedzania

Turystom, którzy za trzy lata zjadą do sztolni, jej widok zostanie w pamięci na długie lata. Wrota prowadzące do podziemnych atrakcji znajdują lokalizację w trzech miejscach: od strony ulicy Sienkiewicza oraz zbiegu ulic Jagiellońskiej i Miarki. W dół zawiezie turystów oszklona winda, przez którą będą już mogli zobaczyć część podziemi. Zwiedzający zjadą windą przy szybie Carnall, a wyjadą przy ul. Miarki. Podróż urozmaici im cały wachlarz efektów specjalnych, możliwość zobaczenia skrzyżowania dawnych podziemnych szlaków wiodących do Chorzowa. Na dole będzie można wpląć łodzią do portu albo ruszyć na przejażdżkę kolejką podwieszoną lub szynową. Kogo najdzie ochota, będzie mógł spróbować swoich sił w wydobywaniu węgla, tak, jak miało to miejsce w XIX wieku, zobaczyć przy tym, jak wyglądały podszybia z portem przeładunkowym i ściany wydobywcze. Kolejką podwieszoną pojedziemy do skansenu Luiza. Do wyjścia zawiezie nas kolejka szynowa. Zwiedzania będzie na prawie pięć godzin. Turysty będą mieli do wyboru 10 tras.

Marcin Król

Warto wiedzieć

Znów podstawiają kontenery, Sprawdź, czy na twojej ulicy

Chcesz pozbyć się odpadów wielkogabarytowych lub np. starych mebli, ale nie chcesz robić tego na własną rękę? Będziesz miał ku temu okazję. W Zabrze kontynuowana jest akcja podstawiania kontenerów na odpady. Zobacz, gdzie ich szukać w ciągu najbliższych dni.

5-8 sierpnia

Zaolziańska 5	Napierskiego 17-19
Ligenzy 19	Lompy 61
Ligenzy 41	Lompy 121
Myśliwska 8	Pszczynska 14
Roosevelta 80-82	11 Listopada 48
Przelotowa 5	11 Listopada 161
A.Krzywoń 3	Żwirki Wigury 16
Tetmajera 1	

Parowóz z lat 40. ubiegłego wieku pojawił się przed zabrzańską siedzibą firmy DB Schenker

Stoi na placu lokomotywa...

Wypisz, wymaluj wygląda, jak ta z wiersza Juliana Tuwima. Parowóz typu Ty-5680 dumnie przeżył się przed siedzibą Schenker w Zabrze przy ul. Wolności 337. Zabytkowa lokomotywa została wyremontowana w całości na koszt firmy.

Historia parowozu sięga 1943 roku. Został wyprodukowany na terenie ówczesnych Niemiec.

Po zakończeniu II wojny światowej, w ramach reparacji wojennych wywieziono go do ZSRR, gdzie przeszedł modernizację. Na przełomie lat 1961/62 dla Przedsiębiorstwa Materiałów Podsadzkowych Przemysłu Węglowego zakupiono 25 sztuk parowozów serii Ty2, z czego 20 sztuk przydzielono do Kopalni Piasku Podszadzowego „Szczakowa”. Z tego zakupu pochodzi model, który stanął przez siedzibą firmy w Zabrze. Kolei służył długo, bo aż do 1994 r. Ostatnią naprawę główną wykonano w 1993 r., a do 1997 r. pracował sporadycznie jako kocioł grzewczy w czasie zimy przy obsłudze solanki. W 1998 r. parowóz został postawiony

jako eksponat przed Biurocsem PCC RAIL S.A., firmy która była spadkobiercą Kopalni Piasku. Stał tam do 21 września 2010 r. Kiedy spółka PCC Rail została

włączona do grupy DB Schenker Rail, zarząd firmy postanowił odrestaurować zabytek i postawić go przed główną siedzibą spółki w Zabrze.

W ramach renowacji wykonano przede wszystkim odrzewienie powierzchni oraz uzupełnienie ubytków, jakie powstały przez lata spoczynku maszyny, w tym wykonanie całkowicie nowej otuliny kotła oraz budki

maszynisty. Renowacja lokomotywy została przeprowadzona bardzo skrupulatnie, tak aby eksponat nie odstawał od oryginału. (m)

Zrobione!

Wały Kłodnicy w Makoszowach zostały uszczelnione i podwyższone

Już nas nie zaleje!

Prace polegały m.in. na zawężeniu do 22 m dna rzeki i wykonaniu pólki o szerokości 40 m. Wykonano łącznie 601 m. Szerokość korony wałów wynosi 5 m., a ich wysokość w niektórych miejscach sięga 6,18 m.

Wykonawca, kopalnia Sośnica - Makoszowy zobowiązała się do zamontowania w wałach czujników piezometrycznych mierzących przesiąkliwość wałów, co pozwoli na prowadzenie monitoringu nasączenia wodą wałów. Na wniosek przedstawicieli Urzędu Miasta, którzy uczestniczyli w odbiorze zadania, w protokole dokonano zapisu dotyczącego, w przypadku przesiąkania wałów, zmiany technologii wykonania uszczelnienia wałów po stronie zabrzańskiej i wykonanie w tym miejscu przesłony bentonitowej.

(m)